

6. (I)KC vorming

6.1. Context

In april 2022 heeft de gemeenteraad de motie 243 aangenomen over de toevoeging van een vorm van (Integraal) kindcentrum (IKC): kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang en peuterspeelzaalwerk bij de realisatie van de nieuwbouw van de Fortgensschool. Zoals in de inleiding beschreven vraagt de motie impliciet een uitwerking over de vraag op welke wijze de (I)KC vorm moet krijgen voor het gehele onderwijsveld. De schoolbesturen hebben daarom een inhoudelijke brede visie opgesteld, die moet worden beschouwd als uitwerking van de motie en daarmee onderdeel uitmaakt van dit IHP.

Bij de term Integraal Kindcentrum, wekt het begrip Integraal vaak verwarring, omdat dit zowel de huisvesting als de inhoudelijke samenwerking van diverse kindfuncties kan bevatten. Daarom is het beter het begrip Kindcentrum te hanteren. Als in deze visie de kinderopvang⁶ wordt benoemd, dan wordt daarmee het geheel aan kind gerelateerde functies bedoeld binnen de kinderopvang, dus kinderdagverblijf (KDV), buitenschoolse en tussenschoolse opvang (BSO en TSO) en peuterspeelzaal (PSZ).

Het is van belang om een brede KC-visie te ontwikkelen waarbij de schoolbesturen vanuit het onderwijs de inhoudelijke bouwstenen aandragen. In het op te stellen IHP wordt vervolgens de KC-visie vanuit de inhoud en vanuit de middelen benaderd. Dit laatste is van belang bij toekomstige ver-/nieuwbouw van basisscholen in Voorschoten.

In de afgelopen maanden hebben vertegenwoordigers van de schoolbesturen en gemeente Voorschoten gesprekken gevoerd over de visie op KC-vorming, waarbij duurzame samenwerking tussen partners die betrokken zijn bij de ontwikkeling van jonge kinderen (0-12 en 2,5-12 jaar) in de verschillende wijken in de gemeente Voorschoten de gezamenlijke ambitie is.

6.2. Visie

De inhoud van de visie wordt door de gemeente omarmd. Hieronder volgt een uitgebreide samenvatting van de door de schoolbesturen opgestelde visie. De integrale visietekst is opgenomen als bijlage 2 van dit IHP.

In Voorschoten streven de besturen ernaar dat kinderen gezond en veilig kunnen opgroeien, hun talenten kunnen ontwikkelen en naar vermogen participeren in een plezierige, gezonde en veilige omgeving. Naast ouders leveren verschillende organisaties een bijdrage aan het opgroeien van jonge kinderen, waaronder kinderopvangorganisaties en basisscholen. Deze, en andere participanten kunnen onderling samenwerken, waarbij de eigen visie, missie en werkwijze leidend is. De visie op samenwerking moet in afstemming met ieder die deelneemt aan het Kindcentrum nog verder vorm krijgen.

Wenselijk voor de ontwikkeling van kinderen is dat er door alle participanten samengewerkt wordt waarbij de doorgaande ontwikkelingslijn van kinderen de verbindende factor is. Het kindcentrum is een middel om dit te realiseren. Daarbij is het niet noodzakelijk om persé een Integraal kindcentrum te formeren.

⁶ De peuterspeelzalen worden ook bedoeld maar niet apart genoemd omdat dit na de harmonisatie allemaal kinderopvangorganisaties zijn. Ook de buitenschoolse opvang wordt wel bedoeld maar niet apart genoemd, omdat deze door kinderopvangorganisaties wordt aangeboden.

Binnen een kindcentrum worden de volgende fases van samenwerking onderscheiden:

1. Afstemming, zelf doen.

De school en kinderopvang hebben besloten om zich samen te ontwikkelen tot een kindcentrum. De managers en medewerkers van kinderopvang en school ontmoeten elkaar en er komen incidenteel initiatieven tot stand. Er vindt uitwisseling plaats van methoden en materialen, ruimtes worden over en weer gebruikt. Mogelijkheden voor een nauwere, inhoudelijke samenwerking worden verkend.

2. Samen doen, zelf verantwoordelijk.

Incidentele verkenningen krijgen een structureel karakter. Er ontstaan vaste overlegvormen of patronen. Er komen afspraken tot stand over pedagogische visie en doorgaande lijnen (programma, zorg, ouderbetrokkenheid, e.d.). Organisatorisch is er nog sprake van aparte organisaties.

3. Samen doen, samen verantwoordelijk.

Structuur, samenwerking en overleg zijn verbreed. Er is sprake van een gezamenlijke pedagogische visie en een gezamenlijke visie op ontwikkelen en leren. Er is sprake van een doorgaande lijn qua zorg, partnerschap met ouders en onderwijsprogramma. Of er is zelfs een gezamenlijke management-structuur en er zijn afspraken over de inzet van (elkaars) personeel.

4. Eén organisatie.

School en kinderopvang vormen één organisatie waarin onderwijs, ontwikkeling, opvoeding en opvang zijn geïntegreerd op alle niveaus. Er wordt toegewerkt naar één organisatie (juridische entiteit). Er is sprake van één leiding en één bestuur.

Het streven in Voorschoten is dat alle kindcentra toewerken naar minimaal fase 3.

De ambitie van de schoolbesturen is, dat alle basisscholen aan het einde van de komende IHP-periode een duurzame samenwerkingsrelatie met relevante partners waaronder in ieder geval kinderopvang hebben.

Belangrijke principes/uitgangspunten voor kindcentra in Voorschoten

- De ontwikkeling van het kind van 0-12 / 2,5-12 jaar staat centraal
- Elk kindcentrum werkt vanuit een gezamenlijke pedagogische en educatieve visie op kindontwikkeling en aan de hand van een gezamenlijk plan.
- De visie van en het aanbod in het kindcentrum is gebaseerd op een (continu) analyse van wijk en schoolpopulatie (kinderen/ouders).
- Er is diversiteit mogelijk, een Voorschotens kindcentrum is geen blauwdruk.
- Er is aandacht voor de brede ontwikkeling van kinderen.
- De professionals in het kindcentrum vinden een goed contact met ouders belangrijk: educatief en pedagogisch partnerschap is het uitgangspunt.
- De professionals geven gezamenlijk uitvoering aan de visie, voelen zich samen verantwoordelijk voor de ontwikkeling van kinderen en maken gebruik van elkaars expertise.
- Het kindcentrum werkt inclusief: zo nodig wordt extra steun, begeleiding of zorg geboden.
- Vanuit het kindcentrum worden samenwerkingsrelaties in de wijk vormgegeven en onderhouden.